

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Osztályozás

339.854

Szerző:

Cím: A tisztviselők élethalál harca

Hely

Idő

"1920"

Személy

Forrás:

Nemzeti Ujság

Bp.

1920. VII. 17

(Hely)

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Helvszám

350874.1. 1920

A tisztviselők élethalál harca

Meggyőződésünk, hogy sem a nagyközönség, sem azok, kiknek kötelességük a lerongyolódott és mindenét vásárra vivő tisztviselők nyomorán segíteni, még mindig nem eléggé látják, hogy mi szükséges ma egy egyén életfentartásához, vagyis hogy mennyi a létminimum, amelyet Franciaországban nemrégiben 6000 frankban állapítottak meg s mely mostani pénzünkben körülbelül 87.000 koronát tesz ki.

Epp azért szám adatokkal kívánjuk a kérdést megvilágítani.

Ha kimutatásba foglaljuk azon életszükségleti szereket, amelyek egy évre egy nagyon szerényen élő ember ellátásához feltétlenül szükségesek s szembe állítjuk annak háboru előtti (csaknem legmagasabb) s jelenlegi (csaknem legalacsonyabb) árát, kitűnik, hogy egy egyén egy évi ellátására szükséges buza, burgonya, hus, zsír, tojás, tej, cukor, bab, zöldségfélék stb., szóval a legszükségesebb élelmi cikkek — mindent a mai szűkös mértékkel számítva, ami a háboru előtt 400 koronába, míg most 20.000 koronába kerül. De ez a 20.000 korona egy egyén tisztán vegetatív életének ellátásához csak az esetben elegendő, ha ő maga főz, maga tisztogat és soha semmiféle idegen segítséget igénybe nem vesz. Emellett egy fillért nem költ dohánnyra (ami ma maga felemészti egy kisebb tisztviselő évi fizetését), soha egy pohár bort nem iszik és semmi szórakozást meg nem enged magának — sőt nem is ruházkodik. Pedig nemcsak a mérsékelt égöv klimatikus viszonyai, hanem az állam tételes törvényei is bizonyos minimális ruházkodásra kötelezik a kultúrebert, ezért ezen cikkel is számolni kell. Ha pedig a szükséges ruházati cikkekre (1 ruha, 2 ing, 1 kalap, 1 pár cipő, talpalás, 3 harisnya, 6 gallér stb.) csinálunk egy kis számítást, kitűnik, hogy ami a háboru előtt egy évi szükségletre 200 koronát tett ki, az most 10.000 koronába kerül. Vagyis megállapíthatjuk, hogy egy egyedül álló egyén legszükségesebb élelmezésére és ruházkodására ma 30.000 korona szükséges, míg az a háboru előtt 600 koronával fedezhető volt. S akkor még minden kulturigényről is le kell mondani, még az újságolvasásról is, pedig egy tisztviselőt egyenesen megkívánják, hogy kultúregyletek, jótékony testületek tagja legyen, jótékony célokra adakozzék, szegényeket segítsen, adót fizessen stb.

A háboru előtt ezen minimális életszükséglet fedezésére szükséges összeg nemcsak a legkisebb javadalmazású tisztviselő volt képes keresményéből fe-

fedezni, hanem (2—3 K napi bérével) az egyszerű földmunkás és (napi 3—6 K bérével) az ipari segédmunkás is. Ma azonban amíg a földmunkás (napi 60—100 K bérével) hozzávetőleg megtalálja számítását s az ipari segédmunkás (napi 80—200 K bérével) eléri, sőt gyakran túl is haladja keresményével a háboru előtti költségfedezetét, addig a köztisztviselő még a magasabb állásokban sem jut akkora javadalmazáshoz, hogy vele legegyszerűbb életfentartási szükségleteit fedezni tudná. Amíg u. i. a legszükségesebb cikkek ára átlagban 50-szeresre emelkedett, addig a tisztviselők fizetése a legalacsonyabb fokozatokban 5-szöröse, a magasabb fokozatokban alig 2-szerese a háboru előttiének. De beszéljenek a számok:

	Háboru előtti		Jelenlegi fizetés	
	évi	napi	évi	napi
	átlag		átlag	
	K	K	K	K
Diének	752—1400	2—4	6400—7000	35
XI. fiz. oszt.	1200—1600	4—	7200—	20
X. " " " "	2000—	5.50	8600—	24
IX. " " " "	2600—	7—	9480—	26
VIII. " " " "	3600—	10—	10.920—	31
VII. " " " "	4800—	15—	12.480—	35
VI. " " " "	6100—	19.50	13.200—	39
V. " " " "	9600—	30—	18.000—	51

Mint ebből a kimutatásból kitűnik, még a legmagasabb állású, teljesen magános (család, cselédnélküli) tisztviselő részére sincsenek biztosítva a megélhetés legegyszerűbb feltételei és hogy egy köztisztviselő a pénzünk jelenlegi vásárlási értékét véve figyelembe, a legalacsonyabb fokozaton csak egytizedrészét, míg a magasabb fokozaton (VI—V. fiz. osztályban) csak egyhuszonötöd részét (4 százalékát) kapja meg annak a javadalmazásának, melyet a háboru előtt élvezett. Egyenlő ez azzal, mintha a háboru előtti árak mellett az adótisztlet napi 40 fillérrel (évi 150 K), a főszolgabíró napi 60 fillérrel (évi 218 K), az árvaszéki elnököt napi 70 fillérrel (évi 250 K), az alispánt napi 75 fillérrel (évi 265 K), a méltóságos miniszteri tanácsos urat pedig napi 1 koronával (évi 360 K) fizetnék.

Tovább fonthatnánk az összehasonlítást és kitűnne, hogy ha egy VII. fizetési osztályú tisztviselő havi 1000 korona fizetéséből családját eltartani s gyermekeit tovább taníttatni nem tudja és 14 éves gimnazista fiát cukrászinasnak adja, a gyermek igen jó ellátáson felül — ami az apa havi keresetével szembe vetve — sőt eménykihordásból naponta borraivalókból többet keres, mint tekintélyes állást be-

töltő, jogvégtett édesapja 30 évi szolgálat után.

Azt látjuk továbbá, hogy az állam saját alkalmazottait sem fizeti egyformán rosszul. Így amikor egytemet végzett 25—30 évi szolgálattal bíró magasállású (VI. fiz. oszt.) főtisztviselő havi 1100 koronát kapnak, ugyanakkor 24 éves irni-olvasni tudó, nőtlen rendőrlegény részére 1300 korona havi javadalmazással hirdet pályázatot az államrendőrség. Amikor egy 40—50 tagú személyzetből álló nagy hivatal tekintélyes állású vezetője havi 1100 korona fizetést élvez, ugyanakkor ugyanezen hivatal szolgája katonai kiképzésének ideje alatt havi 3240 koronát kapott. A nőtlen törzsőrmesternek több a fizetése, mint a miniszteri tanácsosnak.

Ezzel nem azt mondjuk, hogy a katonatisztek, a rendőrség a mai drágaság mellett túl jól vannak dotálva, de kétségtelen, hogy a tisztviselő helyzete háromezer-ször rosszabb.

Itt némi természetbeli adományok már mit sem érnek, s ha gyors, gyökeres segítség nem érkezik, rövidesen az ország erkölcsi és anyagi romlása fog bekövetkezni.

—F.—H.